

จังหวัดที่มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน GREEN&CLEAN Hospital ผ่านกลไกของคณะกรรมการสาธารณสุข
จังหวัด (Best Practice)

จังหวัดร้อยเอ็ด

สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นต้นแบบของการใช้กลไกของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดในการขับเคลื่อนงานด้าน
อนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ใช้เวทีการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดเป็นเวทีในการสนับสนุนและกำกับติดตามการปฏิบัติ
ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขของพื้นที่ โดยคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
สนับสนุนและกำกับติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยคณะอนุกรรมการได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขใน ๓ เรื่องที่สำคัญ ได้แก่

(๑) คณะทำงานพัฒนาแนวทางและรูปแบบการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

(๒) คณะทำงานพัฒนาแนวทางและรูปแบบการดำเนินงานการจัดการเหตุรำคาญ

(๓) คณะทำงานพัฒนาแนวทางและรูปแบบการดำเนินงานการจัดการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร
และสถานที่สะสมอาหาร

๒. แนวทางการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขสำหรับองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่เกิดจากมติของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด

(๑) การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย แนวทางการดำเนินงาน

- กำหนด ROAD MAP ของจังหวัดและกำหนดให้ทุก อปท. ในแต่ละอำเภอพัฒนาตามทิศทาง
เป้าหมายตาม ROAD MAP การจัดการสิ่งปฏิกูลของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยบูรณาการเข้าไปขับเคลื่อนใน พขอ.

- มีการติดตามประเมินผลการต่อเนื่อง และรายงานทุก ๖ เดือน

- สนับสนุนให้ผู้ประกอบการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยปฏิบัติให้ถูกต้องภายใต้หลักเกณฑ์แห่ง
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดบริการร่วมกันได้ตลอดความเหมาะสม

- ขอสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อเนื่องทุกปีอย่างน้อย ๒ แห่งต่อปี

- ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเอื้อให้การขอใช้ที่สาธารณะประโยชน์เพื่อก่อสร้าง
ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

- ขอให้ขนส่งจังหวัดศึกษาแนวทางเงื่อนไขต่อใบอนุญาตในการควบคุมกำกับเส้นทางการเก็บ

ขนส่งสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยโดยการติดตั้ง GPS

(๒) การปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่นใหม่ให้เป็นปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการส่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ผ่านท้องถิ่นจังหวัดทบทวน ยก
ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้ง
รายงานให้คณะกรรมการสาธารณสุขได้ทราบ

(๓) การจัดการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารสถานที่สะสมอาหาร

- ให้ห้องครปกรองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทบทวนการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ครบถ้วนทันสมัย และดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดตัวอย่างเช่น การตรวจประเมินตลาด ร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร ก่อนที่จะมีการออกใบอนุญาต ใบรับรองการแจ้ง และก่อนต่อใบอนุญาต

- ให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำฐานข้อมูลการจัดการสุขาภิบาลอาหารให้ครอบคลุม

- ให้มีการติดตามเฝ้าระวัง ประเมินตลาด ร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง โดย อปท. หน่วยงานด้านสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

- จัดให้มีรายงานผลการดำเนินงานของ อปท. ในการจัดการสุขาภิบาลอาหารรายไตรมาส

- ให้เทศบาลทุกแห่งสมัครเข้าร่วมพัฒนาการจัดบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐาน

EHA

- กระตุ้นให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดการประกวดตลาดสดระดับจังหวัด

(๔) การจัดการเหตุรำคาญ

- ให้แต่ละอำเภอแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงในการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญระดับอำเภอ

- กำหนดแนวทางการจัดการเหตุรำคาญของพื้นที่ไว้เป็น ๒ ระยะและกำหนดวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

➤ กระบวนการทำงาน ก่อนเกิดเหตุรำคาญ

- ให้มีการเฝ้าระวังและจัดทำฐานข้อมูลเหตุเดือดร้อนรำคาญในแต่ละพื้นที่เช่นการสำรวจกิจการ

- การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยดำเนินการให้ครอบคลุมทุก อปท.

- ข้อมูลกิจการที่อาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญที่สำคัญในแต่ละพื้นที่

- ตรวจสอบแนะนำก่อนออกใบอนุญาต

➤ วิธีการ แนวทางดำเนินงาน

- มอบให้ท้องถิ่นจังหวัด กำกับ ดูแลในเชิงนโยบายให้มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

- อปท. ดำเนินการทบทวนข้อบัญญัติให้ครอบคลุมและมีความละเอียดที่เป็นปัจจุบัน

- ใช้แบบตรวจแนะนำ คู่มือ ของกรมอนามัย

➤ กระบวนการทำงาน หลังเกิดเหตุรำคาญ

- การตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยการประสานคณะที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและแก้ไขปัญหา ร่วมกัน

- จัดทำรายงานการตรวจสอบเบื้องต้นต่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด

➤ วิธีการ แนวทางดำเนินงาน

- แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญระดับอำเภอ

- อปท. จัดหาเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่จำเป็น ที่ใช้ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

- พัฒนาวิชาการและทักษะแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

- กระบวนการทำงาน การแก้ไขปัญหา
 - หาข้อมูลสนับสนุนทางวิชาการ
 - ใช้แนวทางใกล้เคียง
- วิธีการ แนวทางดำเนินงาน
 - แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญระดับอำเภอ
 - อปท. จัดหาเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่จำเป็นที่ใช้ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง
 - พัฒนาวิชาการและทักษะแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- กระบวนการทำงาน การบังคับใช้กฎหมาย
 - การให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุง
 - เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งทางปกครอง
- วิธีการ แนวทางดำเนินงาน
 - ใช้มติจากคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญระดับอำเภอ
 - สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสาธารณสุขอำเภอในการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่

- ตัวอย่างผลการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับอำเภอ

❖ **คณะกรรมการสาธารณสุขอำเภอเสลภูมิ** คณะกรรมการสาธารณสุขอำเภอเสลภูมิ ได้ดำเนินการจัดประชุมไปแล้ว ๒ ครั้ง มีมติที่สำคัญที่ต้องขับเคลื่อนให้มีการดำเนินการในอำเภอ ได้แก่

๑. การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมอบให้แต่ละท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ครบทุกด้าน โดยเน้น ๔ เรื่อง ตามระบบ EHA (การจัดการสุขาภิบาลอาหาร การจัดการสิ่งปฏิกูล การจัดการมูลฝอย และการจัดการน้ำบริโภค)

๒. การขับเคลื่อนแผนการปฏิบัติกิจกรรม แยกขยะก่อนทิ้ง จะต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน และให้มีการติดตามผลและรายงาน

๓. การก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลของอำเภอ

๔. เป็น Best Practice ในการดำเนินงานของศูนย์อนามัย : ศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น

จังหวัดร้อยเอ็ดได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็งจากศูนย์อนามัยที่ ๗ ขอนแก่น ในเรื่อง สถานการณ์การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เช่น สถานการณ์การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายในพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านกฎหมาย การจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย การจัดการเหตุรำคาญ การจัดการสุขาภิบาลอาหาร และน้ำ ข้อมูลสภาพภูมิประเทศของพื้นที่ เป็นต้น

จังหวัดหนองคาย

สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่ใช้กลไกของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดในการขับเคลื่อนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ครบทุกแห่งซึ่งมีผลการดำเนินงานดังนี้

- มีเทศบาล/อบต.ทั้งหมด ๖๗ แห่ง ได้รับรายงานผลการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ทั้งหมด ๖๗ แห่ง ๑๐๐ %
- พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นสามารถออก ข้อบัญญัติของท้องถิ่นได้จำนวน ๕ หมวด จังหวัดหนองคาย ได้มีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นจำนวน ๑๐ เรื่อง ดังนี้

หมวด ๓ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๑. การจัดการมูลฝอยทั่วไป
๒. การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
๓. การจัดการกำจัดสิ่งปฏิกูล
๔. การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

๕. การควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์
๖. การควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสุนัข

หมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ(๑เรื่อง)

๗. กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ(รวมกิจการ ๑๔๑ ประเภท)

หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร

๘. เรื่อง ตลาด
๙. สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร

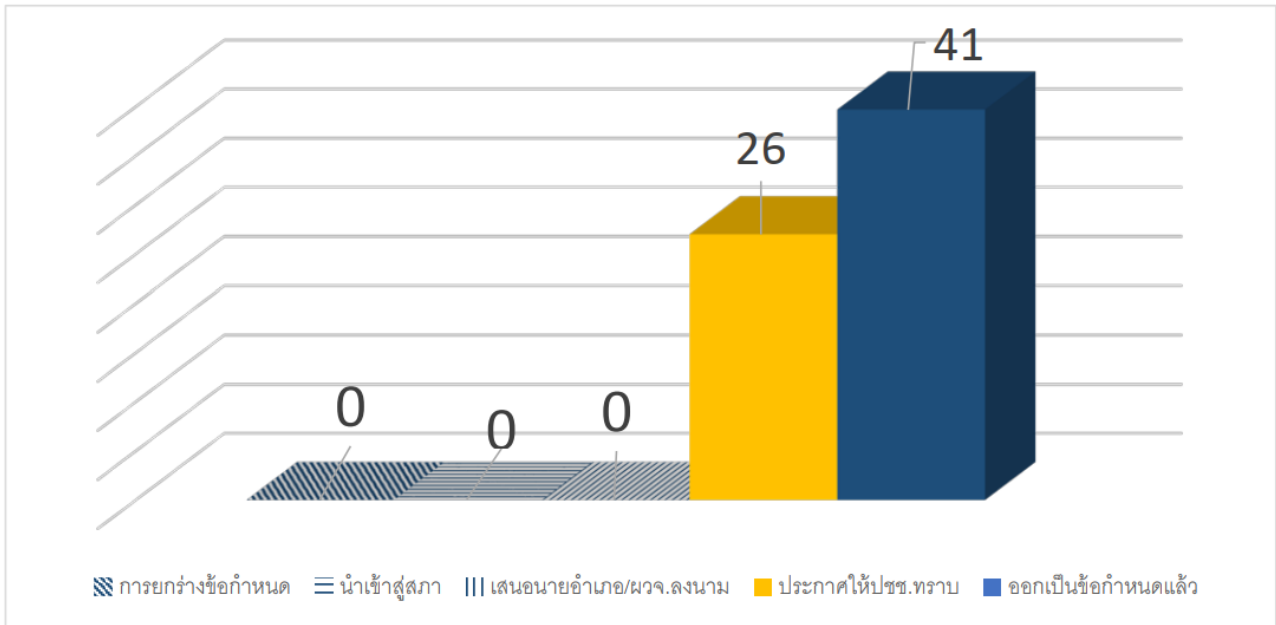
หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

๑๐. การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

การออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ตามพ.ร.บ.การสาธารณสุข ๒๕๓๕ มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

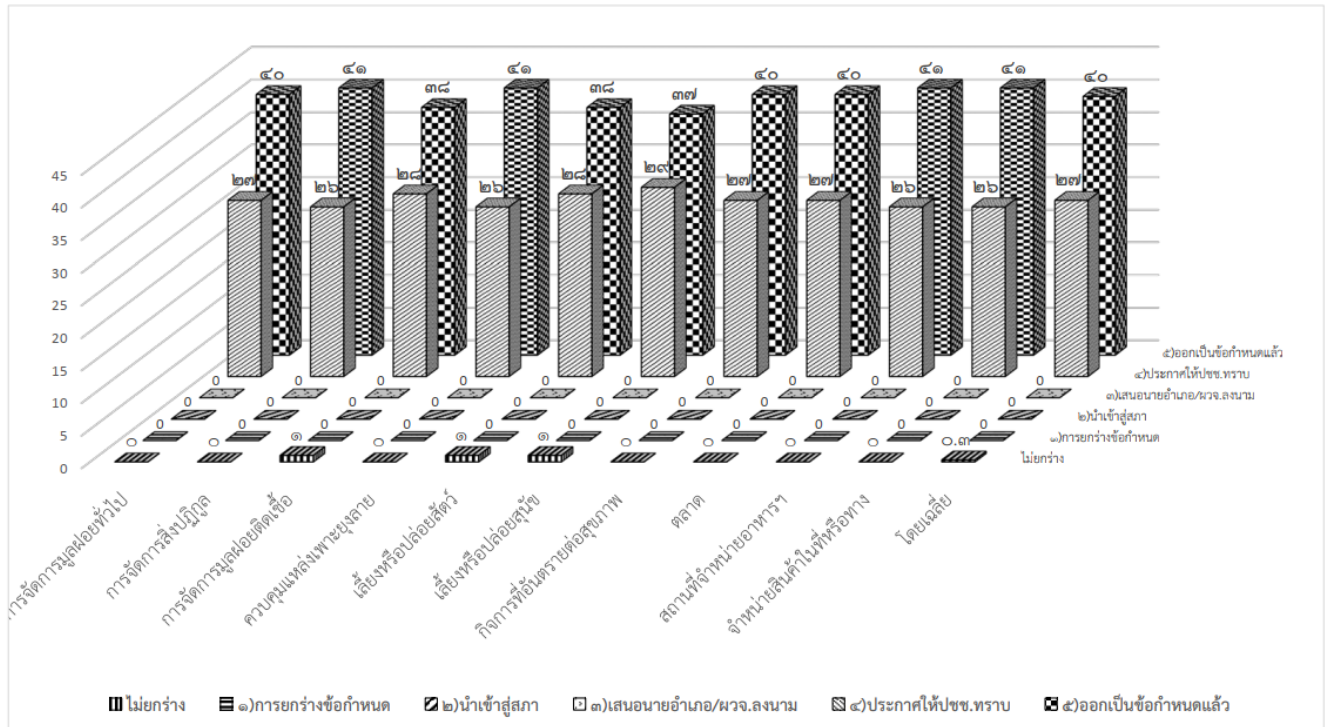
- ๑.การยกร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น(เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติ)
- ๒.การนำร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่นเข้าสู่สภาเพื่อพิจารณาตราเป็นกฎหมาย
- ๓.เสนอนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม
- ๔.ประกาศให้ประชาชนทราบ เทศบาล ประกาศ ณ ที่ทำการ ๗ วัน /องค์การบริหารส่วนตำบล ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา
- ๕.ออกเป็นข้อบัญญัติของท้องถิ่นแล้ว กฎหมายมีสภาพบังคับ

กราฟ ๑ : แสดงจำนวนเทศบาล/อบต(แห่ง) ที่มีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นจำนวน ๑๐ เรื่อง โดยแบ่งการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเป็น ๕ ขั้นตอน ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

รายงานการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มีรายงานความก้าวหน้าเพิ่มเติม รายละเอียดดังต่อไปนี้จากการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น จำนวน ๑๐ เรื่อง ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด ๖๗ แห่ง เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด ได้ดำเนินการผ่านกระบวนการ ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การยกร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น ๒) นำเข้าสู่สภา และ ๓) เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอลงนามแล้ว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่ ๔) คือ การประกาศให้ประชาชนทราบจำนวน ๒๖ แห่ง ร้อยละ ๓๙ และการออกเป็นข้อบัญญัติแล้วในขั้นที่ ๕ จำนวน ๔๑ แห่ง ร้อยละ ๖๑ ในการประกาศให้ประชาชนทราบ การประกาศลงราชกิจจานุเบกษา มีเพิ่มเติมในเดือนนี้ จำนวน ๑ แห่ง คือ อบต.นาดี, อุทุมพร และอบต.หนองกอมเกาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีดำเนินการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุขพ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ครบทุกขั้นตอนแล้ว ได้แก่ เทศบาลจำนวน ๑๙ แห่ง และอบต.จำนวน ๒๒ แห่ง (อบต.โพนสว่าง,บ้านว่าน,โคกคอน,บ้านโพธิ์,จุมพล,ชุมช้าง,นาหนัง,พานพร้าว,บ้านม่วง,หนองหลวง,โพนทอง,คอกช้าง,บ้านฝาง,ทุ่งหลวง,รัตนวาปี, พระบาทนาสิงห์,เหล่าต่างคำ, เมืองหมี่ ,อบต.สระใคร,นาดี, อุทุมพร และหนองกอมเกาะ) รวมทั้งหมด ๔๑ แห่ง

กราฟ ๒ : แสดงจำนวนของเทศบาล/อบต.(แห่ง)ในจังหวัดหนองคาย มีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นโดยแยกรายเรื่อง ๑๐ เรื่อง แบ่งตามการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ๕ ขั้นตอน ตามพ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

จากกราฟที่ ๒ : แสดงจำนวนของเทศบาล/อบต.(แห่ง)ในจังหวัดหนองคาย มีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นโดยแยกรายเรื่อง ๑๐ เรื่อง แบ่งตามการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ๕ ขั้นตอน ตามพ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕เทศบาล/อบต. จำนวน ๖๗ แห่ง มีการยกร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ต้องมีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นจำนวนแห่งละ ๑๐ เรื่อง รวมเรื่องจะออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นฯ จำนวน ๖๖๗ เรื่องเทศบาล/อบต.มีการดำเนินการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นจำนวนทั้งหมด ๖๖๗ เรื่อง ไม่ยกร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น จำนวน ๓ เรื่อง ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นไว้ทั้งหมด ๕ ขั้นตอนเทศบาล/อบต.ทั้งหมดดำเนินการผ่านขั้นตอนที่ ๑,๒, และ ๓ แล้ว, อยู่ระหว่างดำเนินการในขั้นตอนที่ ๔ จำนวน ๒๗๐ เรื่อง ร้อยละ ๔๐.๓๐ , อยู่ระหว่างดำเนินการในขั้นตอนที่ ๕ จำนวน ๓๙๗ เรื่อง ร้อยละ ๕๙.๒๕ และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ยกร่างข้อบัญญัติของท้องถิ่น จำนวน ๓ เรื่อง จำนวน ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕ % เทศบาล/อบต.ที่มีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นครบทุกแห่ง(๖๗แห่ง) ทุกเรื่อง(๑๐เรื่อง) ได้แก่ การจัดการมูลฝอยทั่วไป , การจัดการสิ่งปฏิกูล,การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย, กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๑๔๑ ประเภท, ตลาด, สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสสมอาหาร และเรื่องการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะส่วนเทศบาล/อบต.มีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่น ๙ เรื่อง จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ๑)อบต. โพนสว่าง ไม่ออกเทศบัญญัติเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ๒) อบต.เมืองหมี่ ไม่ออกข้อบัญญัติเรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข ๓)เทศบาลตำบลหาดคำ ไม่ออกบัญญัติเรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อเสนอต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน GREEN&CLEAN Hospital ผ่านกลไกของคณะกรรมการ
สาธารณสุขจังหวัด จากพื้นที่ต้นแบบ (Best Practice)

๑. พัฒนาศักยภาพของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในการทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ
สาธารณสุขจังหวัดให้มีความเข้มแข็ง
๒. พัฒนาศักยภาพของศูนย์อนามัยให้มีความเข้มแข็งในการทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัด และองค์กปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
๓. ส่งเสริมให้พื้นที่ที่มีข้อเสนอเชิงนโยบายหรือมีข้อเสนอต่อการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายกฎหมาย และการ
ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกฎหมาย
๔. พัฒนาระบบกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ
๕. พัฒนาระบบประเมินผลการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
๖. พัฒนาระบบงานในการสร้างความรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชน พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ และภาคี
เครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ (law literacy)
๗. ให้มีเวทีสัญจร แลกเปลี่ยนเรียนรู้รายภาค เยี่ยมเสริมพลังระหว่างคณะกรรมการสาธารณสุข กับ
คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด
๘. ผลักดันให้การดำเนินงานของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดเป็นประเด็นตรวจราชการ